

הַלְבוֹת מַעֲשֵׂה הַקִּרְבָּנוֹת פֶּרֶק ה'

א. כָּבֵד בְּאַרְנוֹ שְׂשֻׁחִיטַת הַקִּדְשִׁים כְּשֶׁרָה בְּזָרִים, וּמִקְבֵּלַת הַדָּם וְאַלֹף מִצּוֹת כְּהֵנָּה; וְכָל הַזִּבְחִים, קְבוּל דָּמָן בְּכָלִי שְׂרֵת בִּיד כּוֹהֵן. אֲבָל מְקוֹם שְׂחִיטָתָן, וּמְקוֹם קְבוּל דָּמָן אֵינוֹ שׁוֹהַ בְּכָלָן.

ב. פִּיצוּד: קִדְשֵׁי קִדְשִׁים אֵין שׁוֹחֲטִין אוֹתָן, וְאֵין מִקְבְּלִין אֶת דָּמָן, אֲלֵא בַצָּפוֹן הַמְּזֻבָּח, בְּכָל הַמְּקוֹם שֶׁבְּאַרְנוֹ גְּבוּלוֹתָיו בְּתַחֲלַת סֵפֶר זֶה; וְקִדְשִׁים קָלִים שְׂחִיטָתָן וְקְבוּל דָּמָן, בְּכָל מְקוֹם מִן הָעֶזְרָה.

ג. וּמִנֵּין שְׂאִין שׁוֹחֲטִין קִדְשֵׁי קִדְשִׁים אֲלֵא בַצָּפוֹן: שְׁהָרִי נֹאמֵר בַּעֲוֹלָה "וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמְּזֻבָּח, צִפְנָה" (ויקרא א,יא), וּבַחֲטָאֵת הוּא אוֹמֵר "בְּמְקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁחַט הָעֹלָה תִּשְׁחַט הַחֲטָאֵת" (ויקרא ו,יח); וּכְשֶׁם שֶׁהַחֲטָאֵת נִקְרְאָת קִדְשֵׁי קִדְשִׁים, כִּן הָעֹלָה קִדְשֵׁי קִדְשִׁים. וּבְאֲשֶׁם הוּא אוֹמֵר "בְּמְקוֹם, אֲשֶׁר יִשְׁחֹטוּ אֶת-הָעֹלָה, יִשְׁחֹטוּ, אֶת-הָאֲשֶׁם" (ויקרא ז,ב). וְשְׁלָמִי צְבוּר הֶקְשׁוּ לַחֲטָאֵת, שֶׁנֹּאמֵר "וְעֲשִׂיתֶם שְׁעִיר-עִזִּים אֶחָד, לַחֲטָאֵת; וּשְׁנֵי כִבְשִׁים בְּנֵי שָׁנָה, לְזִבְחַ שְׁלָמִים" (ויקרא כג,יט); וּלְפִיכָף הֵן קִדְשֵׁי קִדְשִׁים כַּחֲטָאֵת, וְנִשְׁחֹטִין בְּמְקוֹם שְׂחִיטָתָהּ. וּמְקוֹם שְׂחִיטָהּ, הוּא מְקוֹם הַקְּבֵלָה.

ד. וּמִנֵּין שְׂשׁוֹחֲטִין קִדְשִׁים קָלִים בְּכָל הָעֶזְרָה, אֲפֹלוּ אַחֲרֵי הַהִיכָל: שְׁהָרִי נֹאמֵר בְּשְׁלָמִים "וְשָׁחֲטוּ, פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד" (ויקרא ג,ב) לְהַכְשִׁיר כָּל הָרוּחוֹת, שְׁהָרִי לֹא יַחַד לָהֶם רוּחַ. וְהוּא הַדִּין, לְשֹׂאֵר קִדְשִׁים קָלִים. וְאִם שָׁחֲטָן בַּהִיכָל, כְּשֶׁרִים; אֲבָל אִם שָׁחֲטָן בְּגִגּוֹ שְׁלֵהִיכָל, פְּסוּלִין שְׂאִין הַגָּנוֹת רְאוּיוֹת לְשְׂחִיטָה כָּלִל, אֲלֵא בְּקֶרֶקֶע הָעֶזְרָה.

ה. שְׁלָמִים שְׂשָׁחֲטָן קֶדֶם שְׂיִפְתָּחוּ דְּלִתּוֹת הַהִיכָל, פְּסוּלִין שֶׁנֹּאמֵר "פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד" (ויקרא ג,ב), בְּזִמְנָן שְׂפִתּוֹת. אֲפֹלוּ הָיוּ דְּלִתּוֹתָיו מוֹגְפּוֹת, הָרִי זֶה כְּנָעוּל; אֲבָל הַפְּרָכַת שְׁעָלָיו, אֵינָה פּוֹסֶלֶת.

ו. הָעֹלָה וְהָאֲשֶׁם וְהַשְּׁלָמִים, בֵּין שְׁלִיחִיד בֵּין שְׁלֹצְבוּר זְרִיקַת דָּם שְׁלִשְׁתָּן עַל גְּבִי הַמְּזֻבָּח, שׁוֹהַ לְעוֹלָם. וְכִיצַד הוּא עוֹשֶׂה: כְּשִׁלּוּקָהּ הַכוֹהֵן הַדָּם בַּמְּזָרֶק, זֹרֶק מִמֶּנּוּ בַּמְּזָרֶק שְׁתֵּי זְרִיקוֹת עַל שְׁתֵּי זְרוֹיֹת הַמְּזֻבָּח בְּאֶלְכֶסוֹן מַחְצֵי הַמְּזֻבָּח וּלְמַטָּה, עַל קֶרֶן מְזֻרְחִית צְפוֹנִית וְעַל קֶרֶן מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית. וּמִתְכוּן כְּשִׁיזְרֶק הַדָּם עַל הַקֶּרֶן, שְׂיִהְיֶה הַדָּם מְקִיף עַל הַזְרוֹיֹת כְּמִין גַּם, כְּדִי שְׂיִמָּצֵא הַדָּם שְׁלִשְׁתֵּי מִתְּנוֹת, עַל אַרְבַּע כּוֹתְלֵי הַמְּזֻבָּח לְפִי שֶׁנֹּאמֵר בַּעֲוֹלָה וּבְשְׁלָמִים "סָבִיב" (ויקרא ז,ב; ויקרא ט,יב; ויקרא ט,יח); וְהוּא הַדִּין לְאֲשֶׁם. וְשִׁירֵי הַדָּם, נִשְׁפָּכִין עַל גִּגַּי הַיִּסּוּד הַדְּרוֹמִי.

ז. הַחֲטָאוֹת הַנֶּאֱכָלוֹת דָּמָן טְעוֹן אַרְבַּע מִתְּנוֹת עַל אַרְבַּע קֶרְנוֹת הַמְּזֻבָּח הַחִיצוֹן מַחְצֵי הַמְּזֻבָּח וּלְמַעְלָה, לְפִי שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ "עַל-קֶרְנֵת הַמְּזֻבָּח" (ראה ויקרא ד,כה; ויקרא ד,לד). וְכִיצַד הוּא עוֹשֶׂה: כְּשִׁלּוּקָהּ הַכוֹהֵן הַדָּם בַּמְּזָרֶק, מוֹלִיכּוֹ אֶצֶל הַמְּזֻבָּח; וְטוֹבֵל אֶצְבָּעוֹ הַיְּמָנִית הַסְּמוּכָה לַגָּדֵל בַּדָּם, וְסוּמֵךְ בְּאֶצְבָּעוֹ הַגְּדוּלָה מִכָּאן וּבַגָּדֵל מִכָּאן, וּמַחֲטֵא וְיוֹרֵד כְּנֶגֶד חֲדָה שְׁלִקְרָן, עַד שְׂיִכְלָה כָּל הַדָּם שֶׁבְּאֶצְבָּעוֹ.

ח. וְכֵן הוּא עוֹשֶׂה בְּכָל קֶרֶן וְקֶרֶן. וְאִם נָתַן סְמוּךְ לְקֶרֶן, בְּאִמָּה אַחַת מִכָּאן אוֹ מִכָּאן כִּפּוּר. וְצָרִיךְ לְטַבֵּל אֶצְבָּעוֹ, עַל כָּל קֶרֶן

וְקָרָן; וּכְשֶׁגִּזְמַר הִנָּתִינָה עַל הַקָּרָן, מִקְנֵה אֶצְבָּעוֹ בִּשְׁפַת הַמִּזְרָק, וְאַחֵר כֶּךָ טוֹבֵל, פַּעַם שְׁנִיָּה שְׁשִׁירֵי הַדָּם שְׂבָאֶצְבָּע, פִּסּוּלִין לַתָּן מֵהֵן עַל קָרָן אַחֶרֶת.

ז. אֵין בְּכָל הַקְּרָבֻנוֹת קָרָבִין שְׁטַעוֹן הַזֵּית הַדָּם בְּאֶצְבָּע אֶלָּא הַחֲטָאת בִּלְבָד, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ "וְטָבֵל הִכֵּהן אֶת-אֶצְבָּעוֹ, בְּדָם" (ויקרא ד, ו); וְצָרִיךְ שִׁיְהִיָּה שֵׁם דָּם כְּדִי טְבִילָה, לֹא שִׁיסְפֹּג אֶצְבָּעוֹ בְּדָם.

י. וּמִנִּין הוּא מִתְחִיל: עוֹלָה בִּכְבֹּשׁ וּפּוֹנָה לִימִינוֹ, וּמֵהֶלֶךְ עַל הַסּוֹבֵב, וְנוֹתֵן בְּקָרָן דְּרוּמִית מְזֻרְחִית תַּחֲלָה; וְאַחֵר כֶּךָ בְּקָרָן הַשְּׁנִיָּה הַסְּמוּכָה לָהּ, שֶׁהִיא מְזֻרְחִית צְפוֹנִית; וְאַחֵר כֶּךָ בְּקָרָן שְׁלִישִׁית הַסְּמוּכָה לָהּ, שֶׁהִיא צְפוֹנִית מְעֻרְבִית; וְאַחֵר כֶּךָ בְּקָרָן רְבִיעִית הַסְּמוּכָה לָהּ, שֶׁהִיא מְעֻרְבִית דְּרוּמִית. וְעַל יְסוֹד אוֹתָהּ הַקָּרָן שֶׁהַשְּׁלִים בָּהּ הַמִּתְנּוֹת, הוּא שׁוֹפֵךְ שְׁרֵי הַדָּם שֶׁנֶּאֱמַר "וְאֵת כָּל-הַדָּם, יִשְׁפֹךְ אֶל-יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה" (ויקרא ד, יח), זֶה יְסוֹד דְּרוּמִי.

יא. כָּל הַחֲטָאוֹת הַנִּשְׂרָפוֹת דָּמָם נִכְנָס לַפָּנִים לְהִיכָל, וּמִזִּין מִמֶּנּוּ שֵׁם כְּאֲשֶׁר מִפְּרֹשׁ בַּתּוֹרָה; וּשְׁרֵי הַדָּם, שׁוֹפֵךְ אוֹתָן עַל יְסוֹד מְעֻרְבִי שֶׁלִּמְזִבַּח הַחִיצוֹן, שֶׁהוּא פּוֹגֵעַ בּוֹ תַּחֲלָה, כְּשִׁיצֵא מִן הַהִיכָל.

יב. וְהִיכָן מִזִּין מִדָּמָן, וְכַמָּה מֵזֶה מֵהֵן: פֶּר וְשַׁעִיר שְׁלִיִּים הַכַּפּוּרִים דָּם כָּל אֶחָד מֵהֵן טַעוֹן שְׁמוֹנֶה הַזֵּיוֹת עַל בֵּין הַבָּדִים, וּשְׁמוֹנֶה עַל הַפְּרָכֶת; וּמְעֻרְבֵי דָם הַפֶּר וְהַשַּׁעִיר, וּמֵזֶה מִשְׁנִיָּהֶם אַרְבַּע הַזֵּיוֹת עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת מִזְבַּח הַזֶּהָב שְׁבִיחָל, וְשִׁבַּע הַזֵּיוֹת עַל אֲמָצְעוֹ שֶׁלִּמְזִבַּח זֶה, כְּמוֹ שִׁיתְבָּאֵר בַּהֲלָכוֹת עֲבוֹדַת יוֹם הַכַּפּוּרִים. וְאֵם לֹא כּוֹן בַּהֲזִיוֹת שְׁבִפָּנִים, כְּשֵׁרוֹת.

יג. פָּרִים הַנִּשְׂרָפִין וְשַׁעִירִים הַנִּשְׂרָפִין זֹרֵק מִדָּם כָּל אֶחָד מֵהֶם שִׁבַּע הַזֵּיוֹת, עַל הַפְּרָכֶת הַמְּבַדֶּלֶת בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים, וְאַרְבַּע הַזֵּיוֹת, עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת מִזְבַּח הַזֶּהָב. וְכָל הַדָּמִים הַנִּתְּנִין עַל מִזְבַּח הַזֶּהָב כְּשֶׁהוּא נִכְנָס, עוֹמֵד בֵּין הַמִּזְבַּח לַמִּנְוָרָה וְהַמִּזְבַּח לַפָּנִיו, וְנוֹתֵן עַל קְרָנוֹת הַמִּזְבַּח, מִבְּחוּץ: מִתְחִיל מִקָּרָן מְזֻרְחִית צְפוֹנִית, לַצְּפוֹנִית מְעֻרְבִית, לַמְעֻרְבִית דְּרוּמִית, לְדְרוּמִית מְזֻרְחִית.

יד. פֶּר כּוֹהֵן מְשִׁיחַ הִבָּא עַל כָּל הַמִּצְוֹת הַכּוֹהֵן הַמְּשִׁיחַ עֲצָמוֹ מִקֶּבֶל דָּמוֹ, וּמֵזֶה מִמֶּנּוּ בִּפָּנִים; וְאֵם קֶבֶל וְהִזָּה כּוֹהֵן הַדִּיּוּט, כְּשֶׁר.

טו. שַׁעִירֵי עֲבוֹדָה זָרָה, וְהֵן שַׁעִירֵין הַנִּשְׂרָפִין לֹא נִתְּפָרֵשׁ בָּהֶן בַּתּוֹרָה כִּיצַד נּוֹתְנִין דָּמָן, וְלֹא הִיכָן הוּא נּוֹתֵן; אֶלָּא לְפִי שֶׁהֵן חֲטָאת הַקָּהָל, דִּינָן כְּדִין פֶּר הָעֵלֶם שֶׁהוּא חֲטָאת הַקָּהָל, לְכָל הָאָמּוֹר בּוֹ, לְמִתֵּן דָּמִים וּלְשַׁרְפָּה וּלְטַמֵּא אֶת הַשּׁוֹרֶף.

טז. הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח דָּם כָּל אֶחָד מֵהֵן טַעוֹן מִתְּנָה אַחַת בְּשִׁפְכָהּ, כִּנְגֵד הַיְסוֹד בְּאִיזוֹ רוּחַ שִׁירְצָה מְשֻׁלוֹשׁ זֵיוֹת הַמִּזְבַּח: שְׁהָרִי קָרָן מְזֻרְחִית דְּרוּמִית לֹא הָיָה לָהּ יְסוֹד, כְּמוֹ שְׂבָאֲרָנוּ.

יז. וּמִנִּין שְׂאִינָן טַעוֹנִין אֶלָּא מִתְּנָה אַחַת: שְׁהָרִי נֶאֱמַר בַּבְּכוֹר "וְאֵת-דָּמָם תִּזְרֹק עַל-הַמִּזְבַּח" (ראה במדבר יח, יז) מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמַדּוֹ שֶׁהוּא הַדִּין בַּמַּעֲשֵׂר וּבַפֶּסַח, שֶׁנֶּתֵּן דָּמָם מִתְּנָה אַחַת בַּבְּכוֹר.

יח. כל הזבחים מקטירין אמוריהן על גבי המזבח, אחר שזרקין הדם תחלה. וכל הזבחים מפשיטין אותן, ואחר כך מוציין את אמוריהן, ואין מפשיטין אותן, עד שיזרק הדם: חוץ מחטאות הנשרפות שאין מפשיטין אותן כלל, שנאמר "את-עֶרֶם ואת-בְּשָׂרָם" (ראה ויקרא טז, כז). נמצאת אומר זורק תחלה, ואחר כך מפשיט; וקורע ומוציא האמורין, ומקטירן.

יט. כל עורות קדשי הקדשים לכוהנים, בין בקרבנות צבור בין בקרבנות יחיד שנאמר "עור העלה אשר הקריב . . ." (ויקרא ז, ח); אבל עורות קדשים קלים, לבעלים. וכל עולה שלא זכה המזבח בבשרה, לא זכו הכוהנים בעורה שנאמר "עלת איש" (שם), עולה שעלת לאיש.

כ. כל קדשי קדשים שארע בהן פסול קדם הפשטן, אין עורותיהן לכוהנים; לאחר הפשטן, עורותיהן לכוהנים. וכל העורות מחלקין אותן אנשי משמר ביניהן, מערב שבת לערב שבת.

כא. המתפיס עולתו לבדק הבית, וכן המקדיש נכסיו והיו בהן זכרים שדינן שיקרבו עולות אין עורותיהן לכוהנים: שנאמר "עלת איש" (ויקרא ז, ח), פרט לעולת הקדש. אלא ימכרו העורות, ויפלו לבדק הבית. אחד עולת איש, או אשה, או גוי, או עבד עורותיהן לכוהנים: לא נאמר "איש", אלא להוציא ההקדש.